

Z TRADYCJI MNISZEJ

56

ŚW. HILDEGARDA Z BINGEN

ANTYCHRYST I KONIEC ŚWIATA

ŚW. HILDEGARDA Z BINGEN

ANTYCHRYST I KONIEC ŚWIATA

WIZJA JEDENASTA I DWUNASTA
TRZECIEJ KSIĘGI

Przekład i wprowadzenie

Justyna Łukaszewska-Haberkowa

TYNIEC

WYDAWNICTWO BENEDYKTYNÓW

Tytuł oryginału: A. FÜHRKÖTTER, A. CARLEVARIS (wyd.), *Hildegardis Scivias*, [w:] CCCM 43 i 43a, Turnhout 1978

Redakcja:

MICHAŁ TOMASZ GRONOWSKI OSB

Korekta:

MAŁGORZATA PIESZKO

Opracowanie graficzne:

JAN NIEĆ

Imprimi potest: Opactwo Benedyktynów

Ldz. 144/2012, Tyniec, dnia 11.10.2012 r.

† Bernard Sawicki OSB, opat tyniecki

Wydanie I – Kraków 2012

ISSN 0867-7050

ISBN 978-83-7354-444-4

© Copyright for the Polish edition by TYNIEC

Wydawnictwo Benedyktynów

ul. Benedyktyńska 37, 30-398 Kraków

tel. + 48 (12) 688-52-90; tel./fax + 48 (12) 688-52-91

e-mail: zamowienia@tyniec.com.pl

www.tyniec.com.pl

Druk i oprawa: TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI 11

WPROWADZENIE 15

POCZĄTEK KSIĘGI *SCIVIAS* SPISANEJ PRZEZ PROSTEGO CZŁOWIEKA

OBJAWIENIE PRAWDZIWYCH WIZJI

 PŁYNĄCYCH OD BOGA 21

ROZDZIAŁY JEDENASTEJ WIZJI Z TRZECIEJ KSIĘGI 27

1. O pięciu okresach doczesnego panowania królów,
 które były bardzo okrutne 33
2. O ognistym psie i o tym, co on oznacza 34
3. O brunatnym lwie i o tym, co on oznacza 34
4. O jasnym koniu i o tym, co on oznacza 35
5. O czarnej świni i o tym, co ona oznacza 35
6. O szarym wilku i o tym, co on oznacza 35
7. O wzgórzu, które ma pięć wierzchołków, oraz
 o pięciu ogonach bestii i o tym, co to oznacza 36
8. Słowa Hioba odnoszące się do tego 37
9. O tym, że Kościół jaśnieje z powodu swej
 doskonałości w ozdobie swej sprawiedliwości
 aż do czasów Antychrysta 38
10. O tym, że teraz wiara w Kościół jest pełna
 wątpliwości z powodu świadectwa Enocha i Eliasza 40

11. O tym, że przed końcem świata, dzięki świadectwu tych proroków, Oblubieniec Kościoła rozbłyśnie w najjaśniejszy sposób, a Syn Zguby zostanie pokonany i ukaże się prawdziwa wiara 40
12. Słowa Dawida odnoszące się do tego 41
13. O tym, że Kościół, odnawiając sprawiedliwość, wytrzyma wiele różnorodnych i pełnych bólu prześladowań i ran..... 42
14. O tym, że Antychryst z przeraźliwym strachem osłabia wierzących smrodem swego okrucieństwa, a ludzi napełnia swym gryzącym szaleństwem 43
15. O tym, że Syn Zagłady stara się zyskać ludzi, których nie może skłonić pochlebstwami, wyjątkowo okrutnym prześladowaniem 44
16. O tym, że na końcu świata Kościół zostanie napełniony najszlachetniejszą krwią aż do pojawienia się dwóch świadków sprawiedliwości 44
17. Teraz trwa siódma epoka świata, a minęło już sześć 45
18. Z jakiego powodu Bóg przez osobę niemą i nieuczoną wypowiada nowe tajemnice i wiele sekretów, które aż dotąd pozostają zakryte 46
19. Zachęta Boga skierowana do nauczycieli, aby nie gardzili tą mową, lecz aby podnieśli ją niczym chorągiew najskuteczniej prowadzącą do zwycięstwa przeciw Synowi niesprawiedliwości..... 47
20. Słowa Ducha odnoszące się do Kościoła w dniu ostatecznym 48
21. Ewangelia o tym samym..... 48
22. O tym, że kiedy świat zostanie wstrząśnięty, cztery elementy zostaną rozproszone, a Kościół wypełni się

w swoich synach, aby nie przestali być członkami ciała wraz z głową	49
23. O tym, że bieg świata teraz znajduje się w siódmym okresie, a po wypełnieniu znaków Pisma spełni się w sposób jawny i delikatny, jak to jest zapowiedziane w tej księdze. Nie ma innego okresu czasu; nie wiadomo, co ponadto czeka człowieka	50
24. O tym, dlaczego Bóg zechciał, aby Jego Syn został wcielony do końca czasów	51
25. O Antychryście i jego matce.....	52
26. O tym, że Antychryst, pouczony przez matkę w sztukach magicznych, z przyzwolenia Boga swoją wolę wypełnia w różnych stworzeniach.....	54
27. O jego mocy i różnych cudach, które czyni.	55
28. Słowa Mojżesza o widzeniu Boga.....	57
29. O tym, że niektórzy ludzie, zwiedzeni przez Diabła, fałszywie ukazują w stworzeniach nienaturalne zjawiska, jednak nie potrafią tych stworzeń zmienić w inny sposób	58
30. O tym, w jak rozmaity sposób Antychryst zwodzi swoich uczniów i dlaczego ma na to pozwolenie	58
31. O udanej śmierci Antychrysta oraz o oszczerczym piśmie; ten, kto się temu sprzeciwi, umrze	60
32. Słowa Jana.....	61
33. O Enochu i Eliaszu, dlaczego zostali zachowani aż do tego czasu	62
34. Ich słowa skierowane do synów Bożych	63
35. O prawdziwych znakach, dzięki którym można odrzuć kłamstwa Antychrysta.....	63
36. O tym, że ci, którzy wykonają wszystko za pozwoleniem Boga, otrzymają zapłatę za swoje trudy.....	64

37. O tym, że wszystkie członki Kościoła wstrząsa i przeraża zarozumiała pycha Antychrysta, który uważa, iż może przeniknąć tajemnice niebieskie.....	65
38. O tym, że moc Boga kiedy się objawia prowadzi Syna Zatracenia, to jest Diabła, do wiekuistej zguby.....	66
39. O tym, że smród piekła i chmura napelni miejsca wywyższenia Szatana, aby mogli wyjść ludzie zwiedzeni	67
40. O tym, że kiedy zostanie pokonany Syn Zatracenia, Oblubienica Chrystusa zajaśnieje wyjątkowo pięknym blaskiem, a błądzący będą powracać na drogę prawdy.....	68
41. O tym, że dnia sądu nikt, poza Bogiem, nie mógłby poznać	68
42. Przykład Samsona	69
ROZDZIAŁY DWUNASTEJ WIZJI Z TRZECIEJ KSIĘGI	75
1. O tym, że w dniu ostatecznym świat uwolni się od wielu nieszczęść (por. 1 P 1,5), jak człowiek w godzinie śmierci.....	80
2. O tym, że wszystkie stworzenia poruszą się gwałtownie i wszystko, cokolwiek jest żywego w powietrzu, w wodzie lub na ziemi, odda życie, natomiast to, co w nich jest haniebne, zaniknie.....	81
3. O tym, że ciała zmarłych, gdziekolwiek będą się znajdowały, powstaną w całym swym ciele i swojej płci.....	81
4. O tych, którzy powstaną i będą naznaczeni lub nie będą naznaczeni.....	82
5. O tym, że Syn, któremu Ojciec dał władzę sprawowania sądu, przyjdzie na sąd w ludzkiej postaci	83

6. Ewangelia o tym samym	83
7. O tym, że naznaczeni zostaną szybko zabrani, bez trudu, przed Sprawiedliwego Sędziego, natomiast ich czyny staną się jawne.....	84
8. O tym, że zajaśnieją wszystkie kwiaty: patriarchowie, prorocy, apostołowie, męczennicy, wyznawcy, dziewice, mnisi i inni przełożeni.....	85
9. O tym, że niebiosa swoją chwałę będą powstrzymywały w ciszy do chwili, gdy Syn wygłosi sentencję wyroku i ukaże się sumienie poszczególnych ludzi	86
10. O dobrych i złych, których należy osądzić	86
11. O niewiernych, którzy już zostali osądzeni i nie przyjdą na osąd.....	87
12. O tym, że kiedy skończy się sąd, powstanie wielka cisza i spokój	87
13. O tym, że wieczna chwała przyjmie wybranych z wielką chlubą, natomiast odrzuconych z wielkim jękiem pochłonie piekło	88
14. Ewangelia o tym samym.....	89
15. O tym, w jaki sposób elementy świata: słońce, księżyc i gwiazdy, po skończonym sądzie zmienią się na lepsze i nie będzie już nocy.....	89
16. Słowa Jana odnoszące się do tego	90

OD REDAKCJI

Spośród wizji mistycznych św. Hildegardy z Bingen zawartych w dziele *Scivias* obszerne fragmenty dotyczą końca świata, paruzji, sądu ostatecznego i poprzedzającego koniec czasów pojawienia się Antychrysta. Wbrew wszelkim pozorom ten motyw religijny nie przestał istnieć w duchowości i kulturze wraz z końcem średniowiecza. Niemal wszystkie objawienia, przepowiednie i prorocтва ostatniego tysiąca lat mówią o końcu świata i starają się interpretować współczesne im znaki czasu zwiastujące przyjście w pierw Antychrysta, a następnie oczyszczające ponowne przyjście Chrystusa. Wielkie zainteresowanie plastycznymi objawieniami św. Hildegardy z Bingen, a wśród nich wizjami końca świata przynagła nas do wyekstrahowania ze *Scivias* tych właśnie fragmentów trzeciej księgi objawień nadreńskiej mistyczki.

Charakteryzują się one średniowiecznym radykalizmem i bezpośrednimi odwołaniami do Pisma Świętego. Szczególnie do dobrze znanych fragmentów pism św. Jana Ewangelisty. Na uwagę zasługuje, że trudna symbolika objawień św. Hildegardy jest przez nią samą od razu wyjaśniana. Skraca to więc

dystans pomiędzy obrazami ukazanymi mistycznie przez Boga, a odbiorem ich przez ówczesnych słuchaczy i dzisiejszych czytelników.

W niniejszym tomiku znajduje się treść jedenastej i dwunastej wizji z trzeciego tomu *Scivias*. Należy więc mieć baczenie, na to że wizje te są niejako wyrwane z kontekstu. Stanowią one uwieńczenie trzech wielkich bloków tematycznych: *Stworzenie i Stwórca, Odkupiciel i Odkupienie, Cnoty i Historia Zbawienia*. Po nich następuje jeszcze, nieobecna w tym wydaniu, *Symfonia Chwały*. Zastrzeżenie to jest o tyle konieczne, aby nie odbierać dzieła św. Hildegardy jedynie jako jedną z wielu przestróg przed złem, szatanem i Antychrystem ani też, jako przepowiednię mającą na celu wywołać lęk przed końcem świata. Jest to tylko wycinek trudnej drogi duchowej każdego człowieka. Drogi, która wedle Bożego zamysłu ma zostać zakończona powołaniem do życia wiecznego w Chwale Bożej. Na drodze tej stoi oczywiście szatan z całym asortymentem uwodzicielskich pokus. W wędrówce tej jednak towarzyszy nam również i przede wszystkim Bóg Ojciec kierujący opatrnością, Chrystus z niewyczerpanymi pokładami doskonałej miłości oraz Duch Święty z ogromem swych darów. Niech więc lektura objawień św. Hildegardy z Bingen o Antychryście i końcu świata będzie stanowiła zachętę i wstęp do poznania całych *Scivias*.

Przed rozpoczęciem lektury warto także zapoznać się z przyjętymi zasadami edytorskimi. Każdą wizję otwiera opis obrazu mistycznego, w tym wydaniu wyróżniony pogrubioną kursywą; za nim następuje szereg różnej długości *capitula* – rozdziałików komentujących elementy widzenia, niekiedy także odnoszących się do ustępów Pisma Świętego, innych autorów czy pojęć i zwyczajów. Każdy opis wizji właściwej kończy wspólna dla danej księgi formuła, po której następuje rozwinięcie obrazu.